

Ulusal egemenlik ve demokrasi

Bizim Gazete 2.9.2000

YILDIRM KOÇ

İŞÇİ hakları, sendikal hak ve özgürlükler, demokrasi ve emeğin özgürleşmesi mücadelesiyle ulusal bağımsızlığın ve ulusal egemenliğin (milli hakimiyetin) korunması ve daha da geliştirilmesi mücadelesi ayrılmaz bir bütün oluşturmaktadır. Özellikle günümüzde bu bütünlüğün kavranılmaması, birçok alanda yanlışlıklara ve eksikliklere yol açmaktadır.

Ulusötesi şirketler, hakimiyetlerini dünya ölçeğinde kurma ve pekiştirme çabasındadır. Ulusötesi şirketlerin eriştikleri güç düzeyi, bunların gelişmekte olan ülkelere karşı politikalarında önemli bir değişime yol açmıştır.

Geçmişte bir çokuluslu şirket ülkemizde yatırım yapacağı zaman, koşullara bakıyor ve bunlara bağlı olarak yatırım yapmaya veya yapmamaya kararı veriyordu. Bu dönem gerilerde kalmıştır. Şimdi bir ulusötesi şirket Türkiye'de yatırım yapmaya karar veriyorsa, arından Türkiye'deki koşulların bu yatırım için uygun hale getirilmesini talep ediyor. OECD bünyesinde geliştirilen Çokta-

rafi Yatırım Anlaşması (MAI) ve imtiyaz sözleşme ve şartlaşmaları da dahil olmak üzere uluslararası tahkim, bu niyetin ve çabanın ürünüdür. Diğer bir deyişle, ulusötesi sermayenin günümüzdeki politikasını bağımsızlık, ulusal egemenlik ve demokrasiyle bağdaştırılabilmek mümkün değildir. Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü de bu alanlarda ulusötesi sermayenin önünü açmaya çalışıyor.

Bağımsızlık

Ulusötesi sermaye ulusal bağımsızlığı, ulusal egemenliği ve ulus-devleti zayıflatmak ve mümkün olan yerlerde yoketmek istiyor. Bağımsızlığın ve ulusal egemenliğin olmadığı yerde demokrasi de, işçi hakları da, sendikal hak ve özgürlükler de olamaz. Çağdaş sömürgecilik kabul etmek, işçi haklarının yok edilmesini de kabul etmek demektir.

Bu nedenle, ulusötesi sermayeye karşı mücadelenin iki ayağı vardır. Birinci ayak, ulus-devletin, ulusal bağımsızlığın ve ulusal egemenliğin ve böylece demokrasinin, işçi haklarının ve sendikal hak ve özgürlüklerin korunmasıdır.

Ulusötesi sermaye ulusal bağımsızlığı, ulusal egemenliği ve ulus-devleti zayıflatmak ve mümkün olan yerlerde yok etmek istiyor. Bağımsızlığın ve ulusal egemenliğin olmadığı yerde demokrasi de, işçi hakları da, sendikal hak ve özgürlükler de olamaz.

Bu çaba, ülke içinde en geniş ulusal (millici) birlikteliğin sağlanmasından geçer. İkinci ayak, ulusötesi sermayeye karşı en geniş ve etkili uluslararası birlikteliğin yaratılması ve güçlendirilmesidir. Bu mücadelede işçilerin, memurların, işsizlerin ve emeklilerin (bir bütün olarak işçi sınıfına) kendi kesimsel çıkarları ile ulusal çıkarları tam bir uyum içindedir.

Ulusötesi sermayeye, onun çıkarlarının temsilcisi kurum ve kuruluşlara (IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, vb.) veya onun bu mücadelede kullandığı çeşitli araçlara (MAI, uluslararası tahkim, vb.) karşı mücadelede yalnızca işçi sınıfının uluslararası işbirliği ve dayanışması yeterli değildir. Bu karşı çıkış, demokratik ve sosyal ulus-devletten, ulusal bağımsızlıktan ve ulusal egemenlikten yana en geniş güç-

lerle oluşturulacak birlikteliklerle de güçlendirilmelidir. Uluslararası işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin ulusötesi sermayeye karşı mücadelesinin henüz çok zayıf olduğu koşu-

Ulusötesi şirketler hakimiyetlerini dünya ölçeğinde kurma ve pekiştirme çabasındadır.

larda, bu eksikliğin giderilmesine çalışırken, ittifaklarda ağırlığın ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenlik (milli hakimiyet) yanlı güçlere verilmesi bugün için kaçınılmaz görülmektedir.

Durum böyle iken, bazı kişi-

lerin davranışlarını anlamak mümkün değildir.

Ulusal bağımsızlığı ve ulusal egemenliği ortadan kaldırmaya çalışan ulusötesi sermayenin ve onun denetimindeki kurumların ve süper devletlerin, Türkiye'ye demokrasi ve insan hakları getireceğine, inananların olmasını anlamak mümkün değildir.

Bütünlük

Ulusötesi sermayenin talepleri doğrultusunda uluslararası tahkimin en geniş biçiminin kabul edildiği, özelleştirmelerin ve tarımda kökükün hızlandırıldığı, sosyal güvenlikte yeni saldırıların planlandığı ve çalışanların ve emeklilerin haklarına yönelik programların adım adım gündeme getirildiği koşullarda, bu süreçte katkıda bulunanların ulusal egemenliği (milli hakimiyeti) kutlamayı

işçilerine nasıl sindirdiklerini anlamak mümkün değildir.

Özelleştirmecilerin, emperyalizme karşı dünyada ilk başarılı ulusal kurtuluş savaşını veren ve yabancılara ellerindeki elektrikli, suyu, madenleri, ormanları, demiryollarını, Rejiyi, tramvayları ve diğer başka şirketleri millileştiren ve devletleştiren Mustafa Kemal Atatürk'ün Anıtı'nın ini nasıl ziyaret edebildiklerini anlamak mümkün değildir.

Özelleştirmecilerin, Türkiye'nin bağımsızlığı ve ulusal egemenliği için demir çelik işletmelerini, TIGEM'leri, çimento fabrikalarını, SEKA'ya, şeker fabrikalarını, tersaneleri, denizcilik işletmelerini, limanlarını, THY'yi, Telkom'u, Sümerbank fabrikalarını, Eti-bank'ı kuran Mustafa Kemal Atatürk'ün huzuruna nasıl kabul edebildiklerini anlamak mümkün değildir.

Bugün ulusal bağımsızlık, ulusal egemenlik, demokrasi, işçi hakları ve sendikal hak ve özgürlükler mücadelesi ayrılmaz bir bütündür. Bu bütünlük temelinde bir mücadele sağlanmadan, başarı şans yoktur.

(Türk-İş Dergisi'nden)